

Energi- och miljödepartementet

Yttrande

Över betänkande SOU 2018:34 "Vägar till hållbara vattentjänster" Dnr: M2018/01630/Nm

Bakgrund

Regeringen beslutade 11 maj 2017 att ge en särskild utredare i uppdrag att se över kommunens skyldighet att anordna vattentjänster enligt 6§ lagen(2006:412) om allmänna vattentjänster. Utredaren skulle också utreda behovet av och i så fall föreslå en central tillsynsvägledande myndighet för tillämpningen av 6§ lagen om allmänna vattentjänster samt föreslå kostnadseffektiva styrmedel som ökar åtgärdstakten för små avlopp och återvinning av näringsämnen. Genom tilläggsdirektiv 18 dec 2017 har uppdraget även kommit att innefatta vissa frågor om dagvattenhantering i förändrat klimat.

Energi- och miljödepartementet önskar synpunkter på slutbetänkandet, SOU 2018:34 "Vägar till hållbara vattentjänster" senast 31 oktober 2018.

Synpunkter

Kommunstyrelsen i Sundsvall är positiva till de flesta av utredningens många åtgärdsförslag och inte minst den styrmedelkedja de sammantaget innebär. Åtgärderna innebär dock, om de införs, en högre arbetsbelastning för de allra flesta kommuner, men på sikt innebär de att kommuner får bättre redskap i sitt arbete med hållbara vattentjänster. Sannolikt med större nytta för miljö och hälsa, samt minskat demokratiunderskott som följd. Vissa åtgärdsförslag medför dock en del svårigheter och/eller oklarheter, dessa belyses nedan.

Krav på plan för allmänna vattentjänster

Kommunstyrelsen i Sundsvall anser att det bör finnas möjlighet att söka dispens från kravet på en fastställd plan för allmänna vattentjänster. Detta eftersom behoven ser väldigt olika ut i landets kommuner. En planering bör självfallet alltid finnas medan en fastställd plan i vissa fall riskerar ta mer resurser i anspråk än det gör nytta för hälsa och miljö.

I slutbetänkandet redovisas inte heller på ett tydligt sätt vad planen ska innehålla för att kravet ska vara uppfyllt. Det bör vara tydliggjort av tillsynsvägledande myndighet innan dess att lagen träder i kraft.

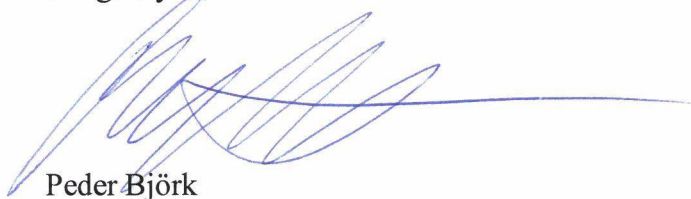
Plan för hantering av skyfall.

Kommunstyrelsen i Sundsvall anser att kravet på att den tidigare nämnda planen även ska innehålla *"en redogörelse för kommunens bedömning av hur en ökad belastning på de allmänna va- anläggningarna ska hanteras vid skyfall"* är otydligt och syftet oklart.

Även om den plan som nämns i 6 a § ska beskriva hur kommunen ska uppfylla skyldigheter enligt 6 §, som förvisso innefattar dagvatten, är det inte självklart att det även innefattar skyfall. Detta eftersom praxis i befintlig bebyggd miljö i dagsläget innebär att VA-systemen ska klara 10-års regn och ingenstans nämns att detta på något sätt ska ändras. I kapitel 4.13.1 nämns att en skyfallskartering ger vägledning till vilken kapacitet som är motiverad för den allmänna VA-anläggningen. Kommunstyrelsen i Sundsvall menar att förhållandet snarare är det motsatta. En skyfallskartering visar, delvis beroende på dagvattenssystemets kapacitet, vart det behövs åtgärder i bebyggelsen utöver de allmänna VA-systemen. Om utredningen vill att VA-systemen och därmed VA-huvudmannen ska ta omhand större regnmängder än praxis är idag behöver det tydliggöras.

Införande av avloppsdeklaration

Initialt kommer kravet på avloppsdeklaration att innebära en större arbetsbelastning hos kommunernas tillsynsmyndigheter. Till en början finns också risk att avlopp åtgärdas mer geografiskt utspritt med en mindre miljönytta som följd i jämförelse med riktad tillsyn till kända problemområden. Samtidigt anser kommunstyrelsen i Sundsvall dock att införande kravet på avloppsdeklaration är en relevant och rimlig åtgärd för att över tid komma tillrätta med det stora antal bristfälliga enskilda avloppsanläggningarna som finns i landet. Särskilt i kombination med de övriga styrmedel som föreslås.

Peder Björk

Kommunstyrelsen ordförande